

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Vjerski turizam

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:**3. Ciklus studija:**1**4. Bodovna vrijednost ECTS:**6**5. Status nastavnog predmeta:** Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

Nema

7. Ograničenja pristupa:

Samo studenti Turizmologije

8. Trajanje / semestar:17**9. Sedmični broj kontakt sati:**

9.1. Predavanja:	3
9.2. Auditorne vježbe:	2
9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:	0

10. Fakultet:

Prirodno-matematički fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Geografija/Turizmologija

12. Odgovorni nastavnik:

dr. sc. Alija Suljić, vanredni profesor

13. E-mail nastavnika:

alija.suljic@untz.ba

14. Web stranica:

<http://www.pmf.untz.ba/>

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

- upoznati studente s geografskim aspektom proučavanja religije i vjere;
- upoznati studente s društvenogeografskim poimanjem religije i vjere;
- upoznati studente s geografskim razmještajem najvažnijih svjetskih religija i vjera;
- upoznati studente s osnovama vjerskog turizma, njegovim temeljnim pojmovima kao i sa savremenim hodočasničkim pokretima;
- upoznati studente s najvažnijim sakralnim objektima i manifestacijama svjetskih religija i vjera te njihovo turističko vrednovanje;
- upoznati studente s vjerskim turizmom kao jednim od najstarijih specifičnih oblika turizma;
- upoznati studente s individualnim poimanjem religijskih (vjerskih) obaveza i turističkih kretanja;
- upoznati studente sa suštinskim razlikama između pojmove 'hodočašće' i 'turizam';
- osposobiti studente za samostalno pretraživanje i korištenje predmetne literature i izvora podataka.

16. Ishodi učenja:

- spoznaja geografskog aspekta proučavanja religije i vjere;
- spoznaja važnijih društvenogeografskih procesa koji su oblikovani pod uticajem religije (i vjere) i obrnuto;
- razumijevanje odnosa između geografske sredine i razmještaja svjetskih religija (i vjere);
- kvantifikacija i vizualizacija određenih religijskogeografskih pojava u kontekstu njihovog uticaja na razvoj turizma;
- sticanje znanja o turističkom aspektu fenomena religije (i vjere);
- osposobiti studente da prepoznaju turističku vrijednost pojedinih vjerskih manifestacija i sakralnih objekata;
- sposobnost pismenog i usmenog razmatranja i pojašnjavanja religijskogeografskih pojava i procesa u kontekstu turizma.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

1. Pojmovno određenja religije (i vjere);
2. Geografski aspekt proučavanja religija (i vjere);
3. Duhovna kultura i običaji - religijski (vjerski) aspekt;
4. Svjetske religije;
5. Monoteističke vjere svijeta;
6. Politeističke religije i pokreti u svijetu;
7. Monoteističke vjere u Bosni i Hercegovini (islam, kršćanstvo i judaizam);
8. Religijski (vjerski) arheološki lokaliteti;
9. Sakralni objekti kao kulturno-historijski spomenici;
10. Vjerski sakralni objekti (hramovi, crkve, džamije, samostani, manastiri, nekropole, turbeta i dr.);
11. Sveta mjesta vodećih svjetskih religija (i vjere);
12. 'Sveta' mjesta i 'dovišta' na tlu Bosne i Hercegovine;
13. Ekonomski uticaj hodočasnika na privredu mjesta i država hodočašća;
14. Umjetničke turističke vrijednosti vjerskih objekata u Bosni i Hercegovini;
15. Kretanje turističke privrede u svijetu - osvrt na vjerski turizam.

18. Metode učenja:

Planirane su sljedeće aktivnosti uspješnog učenja: konkretno iskustvo, posmatranje i promišljanje, stvaranje apstraktnih koncepata i aktivno eksperimentisanje.

Kao stilovi učenja preferiraju se: vizuelni stil, auditivni, verbalni, kinestetički, logički, društveni i samostalni. U cilju efikasnog izvođenja nastave, postizanja ishoda učenja i kompetencija studenata, planirane su sljedeće metode uspješnog učenja: Metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije i ilustracije, metoda razgovora u obliku pitanja i odgovora ili u obliku rasprave, tekstualna metoda i metoda praktičnog rada.

Predavanja se uglavnom izvode frontalnim oblikom rada uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja, uz aktivno učešće i diskusije studenata.

Auditorne i praktične vježbe uključuju: frontalni rad, rad u grupama i parovima, individualni rad, te rad na terenu. Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarских radova.

19. Objasnjenje o provjeri znanja:

Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje je student stekao ispunjavanjem predispitnih obaveza i polaganjem završnog ispita, a prema kvalitetu stečenih znanja i vještina, i sadrži maksimalno 100 bodova (Odjeljak 20).

Za prisustvo na predavanjima i vježbama u toku semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova. Maksimalan broj od 5 bodova dobivaju studenti koji nisu ili su jednom izostali, 4 boda dobivaju studenti koji su izostali 2 puta, 3 boda studenti koji su izostali 3 puta, a studenti koji su izostali više od tri puta ostvaruju 0 bodova.

Za kontinuiranu aktivnost na predavanjima i vježbama u toku semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova. Aktivnost studenta se vrednuje njegovim angažmanom u nastavnom procesu (predavanjima i vježbama).

Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu test (prvi parcijalni/međuispit) koji obuhvata do tada obrađeni nastavni sadržaj sa predavanja i vježbi. Test se sastoji od pitanja i zadatka višestrukog izbora, jednostavnog prisjećanja ili esejskih pitanja. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1,5 bodova, odnosno, student na prvom međuispitu može ostvariti maksimalno 15 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu test (drugi parcijalni/međuispit) koji obuhvata obrađeni nastavni sadržaj sa predavanja i vježbi iz drugog dijela semestra. Test se sastoji od istog tipa pitanja i zadatka kao i prvi parcijalni ispit. Odgovori se boduju na identičan način kao na prvom parcijalnom ispitu. Student na drugom međuispitu može ostvariti maksimalno 15 bodova. Oba testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime se postiže ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit.

U sklopu predispitnih obaveza studenti su dužni izraditi individualni ili grupni seminarски rad koji će obuhvatiti određenu tematiku iz sadržaja nastavnog predmeta. Seminarски rad se u pisanoj formi predaje predmetnom nastavniku/saradniku na pregled i ocjenu, a zatim se prezentira usmeno. Za urađeni i prezentirani seminarски rad student može ostvariti od 0 do 10 bodova.

Završni ispit je usmeni ili pismeni. Na usmenom ispitu student odgovara na pet, a na pismenom između 5 i 10 pitanja iz tematike predmeta obrađene na predavanjima i vježbama. Ispit se može položiti ukoliko student odgovori na sva postavljena pitanja.

Maksimalan broj bodova koje student može ostvariti na usmenom ili pismenom ispitu je 50. Da bi student položio ispit iz predmeta mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda. Način polaganja popravnog i dodatnog popravnog ispita identičan je načinu polaganja završnog ispita.

20. Težinski faktor provjere:

Ocjena na ispitu sadrži maksimalno 100 bodova, te se utvrđuje prema slijedećoj skali:

Kriterij	Broj bodova	Osvojen broj bodova	Ocjena	ECTS ocjena
Urednost pohađanja nastave	0-5	< 54	5	F
Aktivnost na nastavi	0-5	54 - 64	6	E
Testovi tokom nastave	0-30	65 - 74	7	D
Seminarski rad	0-10	75 - 84	8	C
Završni ispit	25-50	85 - 94	9	B
Ukupno	25-100	95 - 100	10	A

21. Osnovna literatura:

1. Timothy, D. J. i Daniel H. Olsen, D. H. eds (2006.): Tourism, religion and spiritual journeys, Routledge, New York.
2. Raj, R.; Griffin, K. (2015). Religious Tourism and Pilgrimage Management: An International Perspective, 2nd Edition. CAB International. Wallingford, U.K
3. Norton, W. (2006). Cultural Geography - environments, landscapes, identities, inequalities. Published in Canada by Oxford University Press.
4. McKercher, B., Du Cross, H. (2002). Cultural Tourism, Partnership Between Tourism and Cultural Heritage Management, The Haworth Hospitality Press, New York.
5. Cvitković, I. (1984). Religije u Bosni i Hercegovini, Sarajevo.
6. Abazović, D., Rajdoković, J., Vukamanović, M. (2007). Religije svijeta, Dosije, Beograd.
7. Stump, R. W. (2008.): The Geography of Religion – Faith, Space and Place, Rowman and Littlefield Publishers, Lanham.

22. Internet web reference:

1. <http://geografija.ba/geografija/>

23. U primjeni od akademske godine:

2022/2023.

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

27.09.2022